

Iz Tersta. * Da imamo pri nas že tri leta po posebnem prizadevanji milostljivega gosp. škofa javno napravo za izrejevanje dobrih ženskih poslov, v ktere se 12 let stare dekleta jemljejo in skozi 5 let podučujejo, je bravcem „Novic“ znano. Unidan so bili stroški in dohodki te naprave, ktera živi od milodarov, očitno naznanjeni, iz kterih se zvé, da od 1. aprila 1854 do 1. aprila 1855 so znesli dohodki 15.988 fl. 33 kr., stroški pa 9494 fl. 26 kr., tedaj je ostalo 6494 fl. 13 kr., od kterih je kapital od 6000 fl. na obresti naložen.

Iz Štajarskega. * Učitelj dunajskega inštituta gluhomutcov dr. Anton Jariš je za svetovavca ljudskih šol na Štajarskem izvoljen.

Iz Ljubljane. V nedeljo dopoldne ob devetih in v pondelj ob desetih so se začele v stolni cerkvi velike slovesnosti, pri kterih so po svitlem ljubljanskem knezu in škofu gg. Antonu Alojziju Wolf-u vpričo svitlih škofov iz Poreča in Tersta gg. dr. A. Peteani-ta in gg. dr. Jerneja Legata novoizvoljeni svitli goriški nadškof in knez gg. dr. Andrej Gollmayr bili posvečeni in z znamenjem nadškofovske časti, „pallium“ imenovanim, ovenčani. Zraven c. k. deželnega poglavarja in vikših c. k. vradnikov vsih verst in odbornikov mestne županije, ki so bili po svojih predstojnikih povabljeni se vdeležiti te redke slovesnosti, je privrela tolika množica pobožnih vsih stanov v cerkev, da se je vse terlo. Pa ne samo Ljubljančani so bili, ampak tudi iz Gorice je prišla deputacija treh mestnih gospodov in treh duhovnov, peljana od prečastitega general-vikarja in stolnega prošta barona Codelli-ta se poklonit svojemu novemu nadškofu in knezu, in se vdeležiti ljubljanske svečanosti, h kteri so tudi iz vsih krajev naše domovine prihтели njih nekdanji šolski tovarši in prijatli, obhajati veselo-slovesni dan. Obá dni so po doveršenih cerkvenih opravilih gostili naš milostljivi knez in škof s slavnoznano svojo gostoljubnostjo po 54 povabljenih gospodov, in prvi dan so ob veselem kosilu pokali tudi topovi z visocega grada, ko so ljubljanski knez in škof prvo zdravico napili presvitlemu cesarju Franc-Jožefu, ki so novega goriškega nadškofa in kneza izvolili, in svetemu očetu papežu Piju IX., ki so jih poterdili. Ne dolgo potem se vzdignejo naš škof in knez v drugič in napijejo „v veselje domovini naši in v blagor škofii goriški“ zdravico novemu nadškofu in knezu Gollmayr-u. Kmalopotem pa vstanejo novi nadškof in napijejo zdravico našemu knezu in škofu, rekoč, da vès čas, kar so kot njih diecezan stopili v duhovski stan, je njih posebna mila skerb čula nad njimi, toraj hvaležnega serca spoznajo, da zraven previdnosti božje so oni vodnik bili mnogih dôb njih življenja. V tretje se vzdignejo potem naš škof in napijô zdravico prečastitima svojima tovaršema škofoma poreškemu in teržaškemu, — poslednjič pa vsim pričujočim gostom. Da na glas vsake zdravice so odmevali serčni „živijo“, nam ni treba še posebno praviti. Povestnica domača je zapisala ta dva dneva v zlate bukve svoje zgodovine. Majhna si zemlja slovenska, pa vendar si časti polna, kakor maloktera druga velika, ker šest cerkvenih vladikov slavi ob enem tvoje ime: Gollmayr, Wolf, Slomšek, Legat, Baraga, Mešutar. Vsacega šteješ ponosno v versto svojih rojakov! Živi jih Bog v blagor in slavo domovini! — Novo posvečeni knez in višji škof goriški ostanejo še ene dni v Ljubljani in bojo na praznik sv. Rešnjega Telesa procesijo peljali; v nedeljo 24. dan t. m. bojo pa slovesno nastopili prestol nadškofijstva svojega v Gorici; — škof teržaški pa so s škofom poreškim večeraj zjutraj ob 5. uri se spet vernili domú.

Iz Ljubljane. Vrednik „Novic“ je prejel od sl. deželnega poglavarstva te dni sledeče pismo: „Visoko c. k. ministertvo bogočastja in nauka je z dopisom od 13. maja

št. 6567 od Vas zloženo „slovensko berilo“ poterdilo za šolske bukve 4. gimnazijalnega razreda. Ob enem se je dalo to tudi vsim dotičnim gimnazijalnim vodijam vediti“.

Novičar iz raznih krajev.

Po cesarskem patentu od 21. p. m. ima nova postava za notárje 1. augusta t. l. veljavo zadobiti; že izvoljeni notarji, ki so spolnili predpisane dolžnosti in svoje opravilo že nastopili, veljajo za poterjene, in ker po novi postavi ima vsak notár pravico svoj ured opravljati v vsem tistem sodnijskem okolišču perve stopnje, za katero je izvoljen, tedaj ta pravica gré tudi vsim že popred izvoljevim notárjem. — Napravo železnice iz Bruka v Leoben in odtod čez Trofaje v Vordernberg je ministerstvo kupčijstva družbi zgornje-štajarskih fužinarjev dovolilo. — Odgovor francozke in angležke vlade na poslednji predlog avstrijski zastran mirne sprave z rusovsko vlado je že na Dunaji; čeravno se zapopadek tega odgovora še na drobno ne vé, je vendar toliko gotovo, da ga omenjene vladí niste poterdile. Govori se, da se bojo na Dunaji bivajoči poslanci dotičnih vlad zdaj snidili k sklepu zbornega protokola. — V zadnjem listu oznanjena novica, da so zavezniki vzeli Rusom Kerč in Jenikale in da so posedli azovsko morje, je vendarle gotova, ker jo poterjujejo tudi oglasi kneza Goršakova. Rusi so bili pripravljani na napad Anape; namesto Anape pa so Francozi in Angleži planili nad Kerč in Jenikale. Rusi to viditi so nagloma sami zažgali 3 vojne in 20 prevoznih ladij in so pokončali terdnjave in več magacinov s smodnikom, z 160.000 žaklji ovsa, s 360.000 žaklji réži in s 100.000 žaklji moke; 90 topov je padlo v oblast zaveznikom. Knez Goršakov je berž ukazal, da naj se krimska armada zdaj tako postavi, da sovražnik, ako bi to namerjal, ne bi mogel razrušiti zaveze med rusovskimi armadami. Cesar Napoleon je nek zdaj tako dobre volje, kakor že dolgo ni bil in se spet pripravlja na pot v Krim, ker mu nek novi vojskovodja Pelissier obeta, da v 6 tednih bo gospodar Krima (?). Da se Rusi pripravljajo na dolgo, in kakor je neki miroljuben Rus rekel, na 10letno vojsko, ker osramotivnega mirú ne bojo sklenili, ako bi se jim tudi Sevastopolj in vès Krim vzel, se vidi res iz vsih naprav; nov ukaz cara Aleksandra zapoveduje k že razpisani 13. rekrutbi v zahodnih 17 deželah, da naj se za dopolnitev potrebnega števila novincov in hitrejše dokončanje rekrutbe vzamejo tudi možaki od 30. do 35. leta. Tudi Turki se pripravljajo za dalje terpečo vojsko. Sultan je ukazal, da pri Unkiar-Skelesi naj se napravi taborišče za 25.000 turskih rezerv. — Vojne angležke ladije so bile 1. dan t. m. nekoliko milj takraj Kronstadta. Ni davnej kar je bil car Aleksander v Kronstadtu, kjer ga je ljudstvo s soljo in kruhom — narodnim znamenjem podložnosti — sprejelo. Za ta dar se zahvalujoč je govoril car takole: „Molite za rajnega cara Nikolaja I. On vas je ljubil, kakor jez vas ljubim. Moli k Bogu, stanovitna Korona! in Bog ti bo mir podelil in v miru bo spet cvetela kupčija“. — V saboto pred binkoštni je umerl v Belimgradu glasoviti serbski vojvoda Kničanin, še le 48 let star. Knez Aleksander, kteremu je pomagal na prestol serbski, ga je izvolil za višjega generala; za zasluge v letu 1848 in 1849 ga je tudi avstrijska vlada izvolila za generala in mu podelila red Marije Terezije in red Leopoldov. Od rusovske vlade je imel red sv. Ane, od sultana red Nižan-Iftihar, od kneza Danila zlato svetinjo. Pogreb na binkoštni pondelj je bil slovesen, zalovanje po junaku občno. — V Bradnu na Ogerskem je kervoločen volk 6. maja razmesaril 11 ljudi, izmed kterih jih je 5 kmalo umerlo; nesrečna zver se je prikradla na dvorišče nekega gospodarja in vsacega, ki ji je nasproti prišel, je napadla, dokler ga ni en korenjak s kolom pobil.